

LAKIALOITE 79/2012 vp

Laki valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnalle

Vuoden 2005 alusta voimaan tulleen työeläkeuudistuksen mukaan eläkettä alkaa kertyä 18 ikävuodesta alkaen. Laskennallisesti kaikki työuran aikaiset työjaksot ja palkkakertymät lasketaan mukaan. Työeläkeuudistuksessa uusina jaksoina eläkeoikeuden piiriin tulivat alle kolmivuotiaan lapsen hoitaminen ja opiskeluaika. Varusmies- ja siviilipalvelusajalta ja naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain (194/1995) mukaisen asepalveluksen ajalta ei kuitenkaan nykyisen lainsäädännön mukaan kerty eläkettä. Palvelusaika jättää eläkkeen käytännössä karttumatta keskimäärin 8,5 kuukauden ajalta.

Lakisääteisen asevelvollisuuden suorittamisesta ei pidä rangaista eläketurvan menetyksellä varusmies- tai siviilipalveluksen ajalta. Eduskunta on puuttunut asiaan vastauksessaan (EV 110/2007 vp) hallituksen esitykseen asevelvollisuuslaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 37/2007 vp). Vastaus sisältää eduskunnan lausuman, jossa edellytetään hallitusta ryhty-

mään toimiin varusmiespalvelusajan ottamiseksi huomioon eläkkeen määräytymisessä. Tästä huolimatta varusmies- tai siviilipalvelusaika ei edelleenkään kartuta eläkettä. Tasavertaisuuden vuoksi eläkettä tulisi kertyä myös naisten vapaaehtoisen asepalveluksen ajalta.

Eläkkeen karttuminen varusmies- ja siviilipalveluksen ajalta aiheuttaisi arviolta noin 1,5 miljoonan euron kustannuksen ikäluokkaa kohden. Tämä on vain noin kymmenesosa kustannuksista, joita valtiolle aiheutuu opiskelun ajan eläkekustannuksista. Tämä selittyy varusmies- ja siviilipalvelusajan lyhyemmällä kestolla ja kohdentumisella vain noin puoleen ikäluokasta. Koska eläkekarttuma kohdistuu nuorille henkilöille, menovaikutus alkaa realisoitua vasta 2060-luvulla.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) nimike, 5 §:n 1 momentti ja 6 §:n 3 momentti, sellaisena kuin ne ovat laissa 1190/2007, sekä

lisätään lakiin uusi 3 a § ja 6 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1190/2007, uusi 3 momentti, jolloin muutettu 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

Laki

valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun taikka varusmies-, siviili- tai naisten vapaaehtoisen asepalveluksen ajalta

3 a §

Oikeus etuuteen on henkilöllä, joka on suorittanut vähintään yhden kuukauden varusmiespalvelusta, siviilipalvelusta tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain (194/1995) mukaista asepalvelusta. Etuuden perusteena oleva laskennallinen tulo on 523,61 euroa kuukaudta kohden. Tarkemmat säännökset etuuden saamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

5 §

Etuuksia karttuu 1/8 prosenttia kalenterikuukautta kohden 2, 3 ja 3 a §:ssä mainitusta perusteesta. Etuuden laskee ja suorittaa 1 §:ssä tarkoitetun lain mukaista eläketurvaa hoitava työntekijän eläkelain 107 §:n mukainen eläkelaitos ja muissa kuin mainitun lainkohdan tarkoittamissa tilanteissa hakijan eläketurvan järjestänyt viimeinen eläkelaitos myöntämänsä etuuden alkamishetkestä lukien, ei kuitenkaan aikaisemmas- ta ajankohdasta kuin siitä, jolloin eläkkeen hakija on suorittanut 3 §:ssä tarkoitetun tutkinnon. Jos 1 §:ssä tarkoitetun lain mukaista eläketurvaa hoitavia eläkelaitoksia on samanaikaisesti kaksi tai useampia, tämän lain mukaisen etuuden suo-

rittaa se eläkelaitos, jossa eläketurva on järjestetty pääasiallisen ansiotyön perusteella.

6 §

Puolustusministeriön määräämän viranomaisen on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle varusmiespalveluksen ja naisten vapaaehtoisen asepalveluksen suorittamisesta. Työ- ja elinkeinoministeriön on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle siviilipalveluksen suorittamisesta.

Kansaneläkelaitoksen ja kotihoidon tukea maksavan Ahvenanmaan kunnan on ilmoitettava Eläketurvakeskukselle etuusasian ratkaisemiseksi välttämättömät, hallussaan olevat 1—3 momentissa tarkoitetut tiedot siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain mukaiseen etuuteen on oikeus sellaisen palveluksen perusteella, joka on alkanut tämän lain voimaantulon jälkeen.

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2012

Jussi Niinistö /ps
Anssi Joutsenlahti /ps
Teuvo Hakkarainen /ps
Kaj Turunen /ps
Osmo Kokko /ps
Juho Eerola /ps
Ritva Elomaa /ps
Juha Väättäinen /ps
Lauri Heikkilä /ps
Lea Mäkipää /ps
Ari Jalonen /ps
Ville Vähämäki /ps
Laila Koskela /ps
Kauko Tuupainen /ps
Martti Mölsä /ps

Arja Juvonen /ps
Pentti Oinonen /ps
Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
Pietari Jääskeläinen /ps
Pentti Kettunen /ps
Jyrki Yrttiaho /vr
Markus Mustajärvi /vr
Anne Louhelainen /ps
Pirkko Mattila /ps
Johanna Jurva /ps
Hanna Mäntylä /ps
Jussi Halla-aho /ps
Kimmo Kivelä /ps
Reijo Hongisto /ps
Mikko Savola /kesk